FOLKETINGET

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 16. november 2010

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 27/10-10

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 27. oktober 2010.
Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og det fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.
Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Iben Tybjærg Schacke
Europaudvalgets Sekretariat

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT
AF 4. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Onsdag den 27. oktober 2010
Tidspunkt: 5. min. efter afsl. af mødet i UPN, dog tidl. kl. 10.15
Sted: Vær. 2-133

Dagsorden Den 26. oktober 2010

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 28. – 29. oktober 2010
   Forelæggelse ved statsministeren
   Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden af 9/9-10)
   Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 3 (revideret udkast til konklusioner af 25/10-10)
   EUU alm. del (10) – bilag 39 (rapport fra Van Rompuys task force af 22/10-10 vedr. EU's overvågning af økonomierne i EU)
   EU-note (10) – E 6 (Rapport fra Task Forcen: Styrkelse af den økonomiske ledelse af 26/10-10)

L 2. Eventuelt

Praktiske oplysninger:
Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:
FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT
AF 4. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato:	Onsdag den 27. oktober 2010
Tidspunkt:	Kl. 10.15
Sted:	Vær. 2-133
Til stede:	Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Eva Kjer Hansen (V), Flemming Møller (V), Malou Aamund (V), Birgitte Josefsen (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Pia Christmas-Møller (UFG), Kim Mortensen (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)
Desuden deltog:	Statsminister Lars Løkke Rasmussen

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 28. – 29. oktober 2010

Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden af 9/9-10)
Det Europæiske Råd 28-29/10-10 – bilag 3 (revideret udkast til konklusioner af 25/10-10)
EUU alm. del (10) – bilag 39 (rapport fra Van Rompuys task force af 22/10-10 vedr. EU's overvågning af økonomierne i EU)
EU-note (10) – E 6 (Rapport fra Task Forcen: Styrkelse af den økonomiske ledelse af 26/10-10)

Statsministeren: Der er EU-topmøde i morgen og i overmorgen i Bruxelles. Det altoverskyggende hovedemne er styrket økonomisk-politisk samarbejde i EU. Derudover skal vi drøfte EU's linje forud for en række kommende internationale topmøder, herunder G20 topmødet i Seoul i november, klimakonferencen i Cancun, Mexico, samt topmøder mellem EU på den ene side og henholdsvis USA, Rusland og Ukraine på den anden side.

I marts nedsatte Det Europæiske Råd som bekendt en taskforce under ledelse af Rådets faste formand, Herman Van Rompuy. Den taskforce fik i opdrag at udarbejde konkrete forslag til en styrket økonomisk koordination i EU. Baggrunden var et stærkt politisk ønske om at begrænse risikoen for en gentagelse af den alvorlige gældskrise, som en række europæiske lande stod i, og som en række europæiske lande stadig står i.

Taskforcen har nu færdiggjort sin rapport. Den indeholder en lang række forslag og konkrete anbefalinger. Der lægges op til en styrkelse af stabilitets- og vækstpagten med øget fokus på gældsnedbringelse og finanspolitisk konsolidering i gode tider. Der lægges op til et stærkere sanktionsregime. Man tilskynder landene til at føre en sund økonomisk politik. I første omgang ved tidligere og mere gradvis anvendelse af deponeringer og bøder for eurolandene. I anden omgang mulighed for at suspendere midler fra EU's budget i tilfælde af manglende overholdelse af de fælles finanspolitiske regler for alle EU-lande. Der lægges også op til et forbedret samarbejde for at undgå makroøkonomiske ubalancer.

Det er min forventning, at der på topmødet vil være bred opbakning til anbefalingerne fra taskforcen, og jeg forventer, at der vil være enighed om, at anbefalingerne hurtigst muligt skal omsættes til konkret lovgivning.

Set fra et dansk perspektiv kan vi kun være tilfredse med, at taskforcens arbejde skaber et godt grundlag for at styrke de fælles økonomiske spilleregler i EU. Danmark er jo en lille og åben økonomi. Danmark er også et land, der fører en ansvarlig økonomisk politik. Alt det lagt sammen betyder, at vi fra dansk side har en klar interesse i, at der er orden i de offentlige finanser, at der er sunde offentlige finanser, og at der er finansiel stabilitet i hele Europa. Krisen har jo vist os, at når der er uro på de finansielle markeder i andre EU-lande, så går det også ud over dansk økonomi, så går det også ud over dansk beskæftigelse.

Samtidig kan vi være tilfredse med, at taskforcens anbefalinger generelt flugter med vore ønsker om, at medlemsstaterne fortsat skal kunne føre en aktiv økonomisk politik – naturligvis inden for en ansvarlig ramme.

Det er også min forventning, at vi på topmødet kommer til at drøfte indholdet af den fælles erklæring om styrket økonomisk koordination, som Tyskland og Frankrig fremlagde i sidste uge oven på deres møde i Deauville. Erklæringen indeholder to forslag om traktatændringer. Det drejer sig for det første om muligheden for at kunne suspendere et lands stemmeret i Rådet i tilfælde af meget grov tilsidesættelse af forpligtigelserne i stabilitets- og vækstpagten. Det drejer sig for det andet om etableringen af en permanent krisemekanisme.

På nuværende tidspunkt er det usikkert, hvordan de øvrige medlemslande vil reagere på det fransk-tyske forslag. Det er også usikkert, i hvilket omfang og hvordan forslagene vil blive afspejlet i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde. Endelig er det usikkert, hvorledes de to forslag i givet fald vil blive udmøntet i praksis, herunder om de alene vil omfatte eurolandene eller alle EU-lande. Det synes dog at være den almindelige vurdering, at forslagene i givet fald alene vil omfatte eurolandene.

Det er vores meget klare opfattelse, at den nødvendige styrkelse af de økonomiske spilleregler i EU kan ske uden at åbne traktatgrundlaget. Det er vores klare udgangspunkt. Men vi må selvfølgelig samtidig tage til efterretning, at to centrale EU-lande har den opfattelse, at traktatændringer faktisk er nødvendige. Skulle der være opbakning til at arbejde videre med de tysk-franske forslag, vil vi fra dansk side arbejde for, at eventuelle traktatændringer begrænses mest muligt. Og så vil regeringen jo i øvrigt naturligvis vende tilbage til udvalget, når vi har et mere præcist billede af, hvor drøftelsen om de fransk-tyske forslag bevæger sig hen.

På topmødet skal vi også forberede EU's linje forud for G20-topmødet i Seoul den 11.-12. november. Jeg forventer, at der bl.a. vil være enighed om, at EU fortsat skal arbejde aktivt for styrket finansiel regulering og finanspolitisk konsolidering inden for G20's såkaldte ramme for stærk, bæredygtig og balanceret vækst. Jeg forventer også, at vi vil konstatere, at G20-landene har taget stilling til de store linjer i en IMF-reform, som nu vil skulle implementeres. Vi støtter fra dansk side den foreslåede linje. Som et mindre land, der ikke selv er medlem af G20, har vi en klar interesse i, at EU koordinerer sin linje og taler med én stemme i G20.

På mødet i morgen og i overmorgen vil vi også forberede EU's deltagelse i klimakonferencen i Cancun. Jeg forventer, at der vil være bred opbakning til den linje, som blev lagt på miljøministermødet den 14. oktober, herunder at EU vil være parat til at overveje en anden forpligtigelsesperiode under Kyotoprotokollen – forudsat at en række forudsætninger er opfyldt. Der lægges også op til, at EU efter Cancun vil overveje muligheden for at øge sit reduktionsmål fra de nuværende 20 pct. Fra dansk side lægger vi stor vægt på, at EU fortsat arbejder aktivt for fremdrift i de internationale klimaforhandlinger. Også selv om vi må erkende, at der ikke er udsigt til væsentlige gennembrud i Cancun. Samtidig bør vi internt i EU arbejde på at fremme den grønne vækstdagsorden. Det er på den baggrund, det er regeringens opfattelse, at tiden nu er inde til, at EU unilateralt hæver sit reduktionsmål fra 20 til 30 pct. i 2020.

Endelig skal vi følge op på drøftelserne på Det Europæiske Råds møde i september vedrørende styrkelsen af relationerne til EU's strategiske partnere. Vi skal drøfte EU's linje forud for tre kommende topmøder med henholdsvis USA, Rusland og Ukraine. Bare ganske kort: I forhold til USA topmødet lægges op til en drøftelse af vores fælles globale udfordringer, herunder økonomi, klima og sikkerhed. I den forbindelse lægges bl.a. op til en relancering af det såkaldte transatlantiske økonomiske råd med fokus på jobskabelse, vækst og innovation. I forhold til Rusland topmødet ventes især spørgsmålet om et moderniseringspartnerskab at komme i fokus, mens der i forhold til mødet med Ukraine især vil være fokus på styrket samarbejde, herunder snarlig afslutning af forhandlinger om en associeringsaftale og frihandel. Fra dansk side hilser vi det velkomment, at Det Europæiske Råd allerede nu følger op på den ambition, der blev udtrykt så sent som på det sidste møde i Det Europæiske Råd om en forstærket fokus på de strategiske partnerskaber gennem grundigere forberedelse af topmøderne med tredjelande.

Den tysk-franske erklæring

Pia Olsen Dyhr henviste til det papir, Europaudvalget dagen før havde fået oversendt om, at man kan fratage et land stemmeretten, hvis det overtræder de grundlæggende rettigheder. Men det gælder selvfølgelig ikke inden for det økonomiske område. Hvis der skal laves en sådan ændring dér, kræver det en traktatændring, og hvis ændringen skal gælde alle EU-lande – hvad det tysk-franske forslag lægger op til – vil det indebære en folkeafstemning i Danmark. Er statsministeren ikke enig heri? Hvis man derimod finder frem til et kompromis, så det kun er eurolande, man kan fratage stemmeretten, er det danske forbehold sådan indrettet, at det kan vi ikke blande os i.

Europaudvalget har jo givet finansministeren et mandat til at arbejde videre med forslagene fra taskforcen, og SF er enig i, at vi skal stramme den økonomiske styring op. I den forbindelse pegede Pia Olsen Dyhr på, at blandt forudsætningerne for mandatet til finansministeren var, at afgørelsen af, om der foreligger makroøkonomiske ubalancer, er et politisk spørgsmål, som må afgøres af Rådet – ikke af Kommissionen – og at vækst og beskæftigelse ikke må forsvinde fra

dagsordenen – jævnfør det nationale kompromis fra 1992 – samt at gældsgrænsen ikke må defineres rigidt, idet kun Danmark, Sverige, Finland og Luxembourg p.t. opfylder den gældende 60 pct. grænse. Hun ville gerne have statsministeren til at bekræfte disse forudsætninger.

Per Clausen konstaterede, at det, der foregår, givetvis er i overensstemmelse med EU's økonomiske politik, men et andet spørgsmål er, om det er godt, at man er i færd med at afskaffe store dele af velfærdsordningerne både i England og i Frankrig. Det er imidlertid en logisk konsekvens af, at man vil have strammet den økonomiske koordinering i fremtiden. Han spurgte, om det er rigtigt forstået, at det er regeringens politik – og at det er noget, den har mandat til – at arbejde for, at der bliver parallelle sanktioner for eurolande og ikke-eurolande, og når et ikke-euroland som Danmark ikke kan idømmes bøder, kan man i stedet for modregne i udbetalingerne fra EU – altså om man i virkeligheden er i færd med at ophæve forskellen mellem eurolande og ikke-eurolande.

Han mente, det ville være spændende at høre, om det er regeringens opfattelse, at man skal arbejde for, at man fremover, når man skal bedømme, om et land bryder de makroøkonomiske regler, skal se på, om landet har en vis arbejdsløshed, og at man kan straffes, hvis arbejdsløsheden kommer over en vis grænse.

Per Clausen var næsten fristet til at støtte, at et euroland kan fratages stemmeretten, idet det vil gøre det lettere for vælgerne ved en folkeafstemning, men så vidt ville han dog ikke gå.

Han spurgte, om statsministeren ikke mener, der er en vis kerne af ærlighed i det tysk-franske udspil, derved at man kigger på traktaten – og dermed får en åben debat om traktaten.

Til sidst spurgte han, om den danske regering stadig er af den opfattelse, at vi skal støtte det, der kommer fra taskforcen, der handler om, at sanktioner mod de enkelte medlemsstater automatisk indføres, medmindre der er et kvalificeret flertal imod, eller om den mere hælder til den tysk-franske position, at der skal være et flertal for sanktioner i Ministerrådet.

Kim Mortensen tolkede det papir, Europaudvalget havde fået fra Udenrigsministeriet, sådan, at da der ikke foreligger et konkret forslag, kan man ikke vide, om det i givet fald kræver en traktatændring. Det interessante i Danmark i forbindelse med en traktatændring er, om den betyder suverænitetsafgivelse, og om vi derfor skal have en folkeafstemning. Det gik han ud fra, man ville få en juridisk vurdering af, når der foreligger et konkret forslag.

Pia Adelsteen var ikke i tvivl om, at det forslag, som Frankrig og Tyskland har fremsat om at fratage et land stemmeretten, vil indebære suverænitetsafgivelse og derfor kræve en folkeafstemning i Danmark, hvis det bliver gennemført. Hun ville gerne høre, om statsministeren – selv om det er et hypotetisk spørgsmål p.t. – ikke mener, at der vil være tale om suverænitetsafgivelse, hvis forslaget fratager Danmark stemmeretten.

Hun spurgte, om man har gjort brug af de eksisterende sanktioner, som findes i traktaten, over for lande, som ikke overholder de økonomiske spilleregler.

I anledning af at statsministeren sagde, at uro på de finansielle markeder i andre EU-lande går ud over dansk økonomi, spurgte hun, om uro på de finansielle markeder i lande uden for EU ikke også kan gå ud over dansk økonomi.

Topchefen for Pimco har sagt, at han er sikker på, at Grækenland på et tidspunkt går bankerot, fordi Grækenland skal spare 11 pc. af BNP, hvilket aldrig er set før. Danmark har jo stillet en garanti på 10 mia. kr. Derfor spurgte Pia Adelsteen, om statsministeren mener, at der er en risiko for, at vi kommer til at skulle af med de penge.

Lone Dybkjær havde den holdning, at det ville være godt, hvis vi kunne komme igennem uden traktatændringer. Ikke fordi hun ønskede at fifle med forbeholdet, men fordi der bruges urimeligt mange kræfter, hver gang vi skal have en traktatændring, ligesom det sætter meget andet arbejde i EU i stå. Hun betegnede det som superærgerligt, at vi ikke benyttede de instrumenter, vi havde i traktaten, over for Grækenland i rette tid.

Hun opfordrede statsministeren til klart at sige, at der ikke er noget, der skal fifles igennem f.eks. i forbindelse med optagelse af et nyt EU-land.

Pia Christmas-Møller havde svært ved at forstå, at man overhovedet kunne forestille sig, at der ikke skete suverænitetsafgivelse, hvis der blev gennemført en traktatændring, som kunne fratage Danmark stemmeretten, hvis vi ikke levede op til EU's krav på det økonomiske område, og ville gerne have en principiel redegørelse af det juridiske grundlag for at sige, at det måske ikke var tilfældet.

Statsministeren ville gerne beskæftige sig med det faktum, som han ikke kunne trylle væk, at der fra fransk og tysk side er fremsat ønsker om traktatændringer. Forslaget er endnu ikke drøftet i Det Europæiske Råd, så det er nok præmaturt at konkludere, hvorvidt det kræver en dansk folkeafstemning. Men der er to elementer i forslaget. Den ene del drejer sig om, at man skal kunne fratage et land stemmeretten, hvis et land groft overtræder stabilitets- og vækstpagten. Den anden del drejer sig om at traktatfæste en permanent finansieringsmekanisme. Den første del er uomtvisteligt et forslag, som kun kan gennemføres, hvis der kommer en traktatændring. Den anden del drejer sig om at skabe en permanent mekanisme, der skal bruges til at løse de gældsproblemer, som ikke mindst Grækenland har, også efter 2013. Det er Kommissionens vurdering, at der ikke er grund til at justere traktaten for at sikre en sådan permanent finansieringsmekanisme. I Tyskland er man imidlertid bekymret for, om det kan give tyske forfatningsretlige problemer, medmindre man sikrer en klarere hjemmel i traktaten. Det er nok så meget en juridisk diskussion i relation til forfatningsdomstolen i Karlsruhe. Der er ikke nogen politisk uenighed om forslaget. Statsministeren mente, man måtte sondre mellem de to dele. Den første del er ikke noget, vi støtter. Statsministeren havde ikke nogen viden om, hvordan man i resten af EU ser på den idé, og vidste derfor ikke, hvad det ender med. Vi ved ikke, om der er opbakning til forslaget, og også derfor er diskussionen om, hvorvidt der skal være en folkeafstemning i Danmark, præmatur. Vi ved ikke, om det kun skal gælde eurolande, eller det også skal gælde andre EU-lande. Hvorvidt der i givet fald vil være tale om en suverænitetsafgivelse i grundlovens § 20's forstand, fordrer en juridisk vurdering.

Statsministeren pointerede i den forbindelse, at det ikke skaber nye forpligtelser for Danmark, det skaber ikke et nyt materielt grundlag, der er ikke nogle andre regler, vi skal overholde.

Statsministeren takkede Pia Olsen Dyhr for hendes understregning af, at dansk økonomi adskiller sig markant fra de fleste andre EU-landes økonomi, idet vi ikke har for stor en gæld, og bekræftede, at alle de hensyn, Pia Olsen Dyhr henviste til, er taget.

Statsministeren sagde til Per Clausen, at det ligger inden for det mandat, som regeringen har fået, at man som trin to gennemfører det, som Per Clausen kaldte parallelle sanktioner – i første fase over for eurogruppen og i anden fase i forhold til EU 27.

Statsministeren svarede på Pia Adelsteens spørgsmål, at man i relation til Grækenland historisk ikke har udnyttet alle de sanktionsmuligheder, som den nuværende traktat giver. Det er baggrunden for, at der nu indføres et sanktionsregime, som træder i kraft mere gradvist, hvorved det også bliver mere troværdigt.

Statsministeren medgav Pia Adelsteen, at man nok ikke kunne sikre sig totalt imod uro på de finansielle markeder, men vi kan prøve at værne os imod den. Spørgsmålet har særlig dansk interesse, fordi vi har lagt kronen så tæt op ad euroen. Vi har også en politisk ambition om, at vi på et tidspunkt skal være med i euroen.

Statsministeren erklærede sig af flere gode grunde helt enig med Lone Dybkjær i, at det ville være at foretrække at komme i mål med de mere robuste regler om overholdelse af stabilitets- og vækstpagten, økonomisk koordination, stabilitet m.v. uden at åbne for traktatændringer. En af grundene er, at en traktatændringsproces vil trække energi ud af EU-samarbejdet, og at man risikerer at flytte fokus fra det, som vi ønsker, nemlig at Europa igen får vækst og kommer ud af den økonomiske krise, som Europa tilsyneladende kommer langsommere ud af end mange andre lande. En anden grund er, at det er regeringens vurdering, at de instrumenter, der fremlægges af taskforcen, er robuste nok.

I svaret til Pia Christmas-Møller henviste statsministeren for det første til det, han havde sagt om, at det var for tidligt at tage stilling til, om der er tale om suverænitetsafgivelse. For det andet henviste han til, at vi noterer os ønsket fra fransk og tysk side. Statsministeren mente, vi skylder Tyskland, som har Europas største økonomi, at se på det, hvis de mener, de får et forfatningsretligt problem med et etablere en permanent finansieringsmekanisme. Statsministeren tilføjede, at det nok er svært at forestille sig en permanent finansieringsmekanisme uden tysk deltagelse.

Per Clausen spurgte, om statsministeren ikke var enig med ham i, at det indtil nu var blevet opfattet som en vigtig forskel på at være medlem af euroen og ikke være medlem, at i det første tilfælde kunne man blive idømt bøder/bod, og at man nu er ved at ophæve denne forskel.

Han forstod, at statsministeren var imod den del af det fransk-tyske udspil, som handler om, at man skal kunne fratage et land stemmeretten, men ikke vil udelukke, at der alligevel bliver en traktatændring, som kan bringe Danmark i en situ-

ation, hvor vi får frataget stemmeretten. Om det kan gennemføres uden en folkeafstemning, afhænger af, om Justitsministeriet kan producere et papir, der viser, at det ikke er nødvendigt med en folkeafstemning, fordi der ikke er tale om suverænitetsafgivelse. I den forbindelse henviste Per Clausen til, at vi tidligere har lært, at der ikke er tale om suverænitetsafgivelse, når man går fra enstemmighed til flertalsafgørelser.

Pia Olsen Dyhr spurgte, om de budgetsanktioner, der består i, at man kan trække i udbetalingerne til landene, f.eks. i landbrugsstøtten, ikke allerede er indeholdt i den nuværende traktat, således at der ikke er tale om indførelse af et nyt sanktionsregime.

Hun var enig med statsministeren i, at man skal skelne mellem de to dele af den fransk-tyske erklæring, og syntes heller ikke, der var behov for en traktatændring i forbindelse med den permanente finansieringsmekanisme. Men hvis Tyskland lægger megen vægt på det, så hun ikke noget problem heri. Det vil i danske øjne ikke blive opfattet som suverænitetsafgivelse, der kræver en folkeafstemning. Den anden del af forslaget er vi imod, og vi behøver ikke diskutere på nuværende tidspunkt, om det kræver en folkeafstemning. Pia Olsen Dyhr pegede på, at der er forskel på at sige – som statsministeren gør – at han ikke støtter det, og så at sige, at man aktivt vil arbejde imod forslaget.

Pia Olsen Dyhr var overrasket over, at statsministeren ikke vidste noget om, hvordan andre lande stiller sig, idet hun ikke kunne forestille sig, at man ikke i Udenrigsministeriet lavede sonderinger af de andre landes holdning. I hvert fald står der i de britiske aviser, at UK er imod. Derfor spurgte hun, om statsministeren aktivt vil søge at danne en alliance med lande, som også er imod.

Pia Adelsteen spurgte, om vi vil gå på kompromis og gå med til en traktatændring, som giver mulighed for at lave en permanent finansieringsmekanisme, hvis Tyskland lægger megen vægt herpå.

Det er rigtigt, at vi har en interesse i, at de finansielle markeder er så stabile som muligt, men statsministeren lagde ikke skul på, at han også indtog dette standpunkt, fordi han var interesseret i, at Danmark på sigt bliver medlem af euroen. Hun spurgte, om Sverige, hvis valuta ikke er knyttet til euroen, ikke også har interesse i finansiel stabilitet.

Pia Christmas-Møller pointerede, at hun er EU-tilhænger og for medlemskab af euroen, men kunne ikke forstå, at statsministeren nølede med at komme med en klar melding om sammenhængen mellem en stemmeretsfratagelse og en dansk folkeafstemning. Hun mente ikke, der var stor sandsynlighed for, at forslaget bliver gennemført, og det er i hvert fald ikke sandsynligt, at det bliver gennemført for lande, der ikke er med i euroen. Derfor havde hun lidt svært ved at se statsministerens politiske interesse i at lade dette spørgsmål stå åbent. Det kan kun underbygge tvivlen på hæderlighed i det europæiske projekt.

Kim Mortensen var glad for, at statsministeren arbejder for at undgå, at der kommer traktatændringer, men hvis der kommer traktatændringer, er det selvfølgelig afgørende, om de betyder suverænitetsafgivelse. Det juridiske spørgsmål mente han, det var klogt at få en lidt bredere vurdering af end den, Enhedslisten

og Dansk Folkeparti har foretaget. Han henviste til, at man i tidligere tilfælde først havde fået en sådan juridisk vurdering og derefter havde taget stilling til spørgsmålet i Folketingssalen. Sådan må det også være i denne sag.

Lone Dybkjær sluttede op om det, Pia Christmas-Møller sagde om, at statsministeren burde stå klart frem, så vi ikke får fifleridiskussionen. Hun var godt klar over, at man ikke kan sige noget konkret på nuværende tidspunkt, men var overbevist om, at der sidder adskillige jurister forskellige steder i statsapparatet og vurderer, hvordan et forslag skal tage sig ud, for at man kan sige, at der ikke er tale om suverænitetsafgivelse. Det ville hun godt på et tidspunkt have belyst helt generelt, sådan at vi får diskussionen ind på et bedre spor.

Hun spurgte, om det især er Tyskland eller især er Frankrig, der er interesseret i en traktatændring i forbindelse med den permanente finansieringsmekanisme.

Statsministeren sagde til Per Clausen, at der stadig vil være forskel på eurolande og øvrige EU-lande. Men statsministeren var mere interesseret i, at stabilitets- og vækstpagten bliver overholdt af alle lande, idet vi har været igennem en krise, der er blevet forstærket af, at der ikke har været den tilstrækkelige respekt for dens regler. Når vi støtter, at der også kommer sanktioner for ikke-eurolande, hænger det også sammen med, at vi ikke ønsker, at Europa udvikler sig, så der bliver et stadigt større gab mellem en inderkreds af eurolande og en periferi af ikke-eurolande. Vi har den politiske ambition, at vi på et tidspunkt ønsker at blive et euroland, og jo bredere den grøft bliver, jo sværere bliver det at hoppe over den.

Statsministeren understregede, at han ikke ønskede at fifle med forbeholdet, og at han ikke ønskede at sjuske. Hvis der skulle komme traktatændringer ud af det, så vil regeringen efterleve grundlovens bestemmelser. Det er fast procedure. Det kunne han bekræfte over for Kim Mortensen. Når der er vedtaget en traktatændring, foretages der en sædvanlig juridisk vurdering i forhold til grundlovens § 20, som det er sket hver gang tidligere, og derefter foretages der en politisk vurdering. Hvis der er tale om suverænitetsafgivelse i grundlovens forstand, skal der enten være et meget kvalificeret flertal i Folketinget eller være en folkeafstemning. Den diskussion, der skal være i Det Europæiske Råd i morgen og i overmorgen, er en diskussion om, hvordan Europa kan lave nogle mere robuste regler. Her er det regeringens udgangspunkt, at det indspil, der er kommet fra taskforcen, er tilstrækkeligt. Hvis det ender dér, så er der slet ikke nogen diskussion om traktatændringer. Så er den diskussion aflyst.

Ideen om at suspendere stemmeretten for et land må man forholde sig politisk til, og her kunne statsministeren sige, at han ikke syntes, det var et godt forslag, han syntes, det var et unødvendigt forslag, og derfor kunne han ikke støtte det.

Over for Pia Olsen Dyhr bekræftede statsministeren, at der allerede i dag i traktaten er mulighed for at tilbageholde penge fra f.eks. landbrugsfonden og stabilitetsfondene. Det nye er, at det kobles op til spørgsmålet om landenes økonomi og landenes overholdelse af stabilitets- og vækstpagten.

Med hensyn til det spørgsmål, Pia Olsen Dyhr rejste, om hvordan det ser ud i andre lande, sagde statsministeren, at der er udtrykt betydelig skepsis over for

forslaget. Nu er der så møde i Det Europæiske Råd i morgen og i overmorgen, og så må vi se, hvordan den skepsis kommer til udtryk, og hvad det ender med.

I svaret til Pia Adelsteen pointerede statsministeren, at fastkurspolitikken i forhold til euro var en hjørnesten i dansk økonomisk politik, og at der er meget bred enighed om det og har været det meget længe. Det giver Danmark en endnu større interesse i, at der er maksimal finansiel stabilitet. Den interesse er der også i Sverige, men Sverige har flydende valutakurser.

Det andet element i forslaget er ikke et særligt tysk ønske, sagde statsministeren til Lone Dybkjær. Det er noget, der er almindelig enighed om, at EU skal have en permanent finansieringsmekanisme, når den midlertidige udløber i 2013. Det er der ikke nogen suverænitetsafgivelse i. Kommissionen mener som sagt ikke, man behøver ændre traktaten, men tyskerne er bekymret for, hvad den tyske forfatningsdomstol vil sige til det.

Statsministeren var glad for, at den sondring, han havde foretaget, var gået igen i de forskellige indlæg i Europaudvalget, både fra Kim Mortensen, Pia Olsen Dyhr og Lone Dybkjær.

Per Clausen fastholdt, at man er i gang med at udhule forskellen mellem at være medlem af euroen og ikke være medlem, men han forstod godt statsministerens ønske om at indskrænke forskellen.

Han spurgte, om realiteten ikke er, at da man tidligere i Justitsministeriet er nået frem til, at det ikke er suverænitetsafgivelse, hvis man beslutter sig for at fratage et land stemmeretten, så ved han godt, hvad konklusionen bliver.

Pia Olsen Dyhr spurgte, om statsministeren ikke ser det fransk-tyske forslag som en taktisk manøvre for at presse på for at få de økonomiske sanktioner gennemført. SF kan i det store og hele godt acceptere resten, på betingelse af at sanktionerne i tredje fase kun komme til at gælde eurolandene.

Hun gentog sit spørgsmål, om statsministeren aktivt vil arbejde for, at det tysk-franske forslag om at fratage nogle lande stemmeretten, ikke bliver vedtaget.

Pia Christmas-Møller forstod, at statsministeren ikke ville svare på hendes spørgsmål – som alle uden for Christiansborg kunne svare på, nemlig at forslaget indebærer suverænitetsafgivelse. Hun bad om, at Europaudvalget får på skrift de overvejelser, der ligger i Justitsministeriet, Udenrigsministeriet og Statsministeriet om spørgsmålet.

Anne-Marie Meldgaard så, at Van Rompuy inviterer centralbankens chef med til de dele af mødet, der vedrører økonomien. Det er sikkert på baggrund af, at man kunne læse i Financial Times i sidste uge, at Trichet ikke mener, at taskforcens oplæg er tilstrækkeligt til at sikre økonomien og den stabilitet, der er nødvendig i Europa. Hun bad statsministeren uddybe, hvad der gør, at den danske regering mener, det er tilstrækkeligt, mens centralbankchefen ikke mener det.

Statsministeren syntes, det var rart, at han og Per Clausen forstod hinanden.

Statsministeren ville anholde den formulering, at Danmark kunne blive frataget stemmeretten. I givet fald kan vi selv fratage os stemmeretten, hvis vi ikke overholder stabilitets- og vækstpagten.

I svaret til Pia Christmas-Møller henviste statsministeren til, at det er fast praksis i Danmark, at man tager tingene i den rigtige rækkefølge. Når man kender de aktuelle traktatændringsforslag, foretager man en juridisk vurdering for at konstatere, om der er tale om suverænitetsafgivelse efter grundlovens § 20. Han havde noteret sig Kim Mortensens synspunkt herpå.

Statsministeren pointerede endnu engang, at vi ikke kan støtte forslaget, og at det ikke har været drøftet endnu, men hvis det alligevel skulle blive til virkelighed, foreligger der en ny situation, og så må vi forholde os til den.

Centralbankdirektør Trichet deltager i mødet. Så må vi høre, hvad han siger.

Pia Olsen Dyhr gentog endnu engang sit spørgsmål, om statsministeren aktivt ville modarbejde forslaget.

Pia Christmas-Møller gentog sin opfordring til, at statsministeren oversender de principielle overvejelser, der måtte være foretaget i Statsministeriet, Udenrigsministeriet og Justitsministeriet.

Statsministeren sagde, at hvis Europaudvalget vil have nogle spørgsmål besvaret, må man stille dem. Så ville man rimeligvis også få nogle svar. Han selv behøvede ikke nogen juridisk vurdering af, hvordan forslaget forholdt sig til grundlovens § 20, for at kunne sige, at han af politiske grunde ikke støttede det og ikke syntes, det var nødvendigt.

Han forstod ikke Pia Olsen Dyhrs mærkelige sondring mellem, om han ikke kunne støtte et forslag, eller om han aktivt ville modarbejde det. Han deltog på Danmarks vegne i et møde med det udgangspunkt, at vi ikke støtter forslaget. Så vil vi ikke arbejde for det.

Statsministeren var tilfreds med, at der var opbakning til regeringens holdning, og at der var opbakning til at fastholde proceduren, hvorefter man tager tingene i den rigtige rækkefølge, ligesom man havde forståelse for, at der var to elementer i det fransk-tyske forslag.

Formanden takkede statsministeren og sagde, at det bliver spændende at høre afrapporteringen fra mødet i Det Europæiske Råd på Europaudvalgets møde den 4. november, ligesom der nok vil blive stillet en række spørgsmål til statsministeren.

Klima

Pia Olsen Dyhr spurgte, hvor meget statsministeren vil kæmpe for, at EU unilateralt med hensyn til nedskæring af CO_2-udledninger i 2020 går op fra 20 til 30 pct.

Kim Mortensen ville gerne vide, hvordan statsministeren så på processen i relation til klimaet, og spurgte, om det er et tema, statsministeren ville føre frem på det kommende møde.

Lone Dybkjær pegede på, at en meget stor del af regeringens skatteprogram er finansieret ved hjælp af Kyotoindtægter. Da disse er ret flade i øjeblikket, spurgte hun, om det vil betyde noget for priserne, hvis EU går op til en 30 pct.s forpligtelse.

Statsministeren sagde, at diskussionen om, hvorvidt EU skal gå op til 30 pct., ikke vil blive ført på mødet i morgen og overmorgen, men vil komme op på topmødet i marts 2011. Det danske synspunkt er kendt. Vi synes, EU skal gå fra 20 til 30 pct.
Hvilken indflydelse det i givet fald vil få på finansieringskilderne, kan man stille spørgsmål til klima- og energiministeren om.